

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Передплата на рік \$4.00
Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ КАМПАНІЇ.

ПЕРЕВІРТЕ, ШО ЗРОБЛЕНО ДОТЕПЕР В ОРГАНІЗАЦІЯХ ДЛЯ РОБІТНИЧОЇ ПРЕСИ.

Травнева кампанія в користь нашої робітничо-фермерської преси добігає до кінця. Осталася ще тільки десять днів до роботи. Кожна з наших організацій, кожний член і кожна членкиня, вкриті кожний читач наших часописів повинні контролювати себе, що вони дотепер зробили для своєї преси, а що ще повинні зробити до кінця цього місяця.

В організаціях треба перевірити, чи кампанія йде успішно і що дотепер зроблено, а що ще можна підприняти, щоб забезпечити кампанії кінцевий успіх. Треба доповісти, чи намічена місячним травневим комітетом допомогою нашій пресі програма виконується. Чи всі члени й членкині працюють для цієї справи так, як повинні. Коли помітяться якісь недостатки, то ще можна його бодати до певної міри напівдати. Не треба жалити до самого кінця місяця, а відтак при остаточнім обрахунку переконатися, що це або те не виконано, що можна було це не одно так зробити, що було б принесло кращі успіхи.

ШО ЗРОБИЛИ МІ КОЖНИЙ І КОЖНА З ПООДИНОКА.

Кожний член і кожна членкиня наших організацій, кожний читач і кожна читачка нашої преси повинні також перевірити, що вони дотепер зробили, і застановаються, що ще можуть зробити в останній хвилині для цієї справи. Загляньте в свої колекторські картки, переконайтеся кілька передлат та епістолю пресоного фонду в них записано. Може там ще зовсім нічого нема, а може не багато, так подбайте, щоб ще до кінця місяця придбати скільки можна передлатників і зібрати як найбільше можливо пресоного фонду.

НАГОДА ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ НАШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Завжди треба пам'ятати, що підтриманням нашої преси ми допомагаємо поширюванню свідомості серед робітників і фермерів, від чого залежить успіх наших змагань до кращого життя працюючих, успіх нашої визвольної справи. Це ми ті, що поширюємо нашу пресу, робимо ту величезну освідмлюючу працю серед наших працюючих братів і товаришів. Самі, кажучи з нас з'являємо, не могли б ми їх навчити всего того, що навчає їх наш часопис. Але сам часопис їх не знайде, ми мусимо дати їм його в руки. І власне цим способом ми й ширимо цю освідмлюючу працю.

НАШІ УСПІХ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД СПІЛЬНОЇ АКЦІЇ.

Наш успіх залежить від наших спільних, колективних старань. Від цього залежить успіх і всего визвольного руху працюючих. Якщо ми всі докладемо старань для якої-б то не було справи, то успіх буде забезпечений. Коли ж ми скажемо-б кожний про себе, нехай це інші зроблять, а без мене обійдеться, тоді не докажемо нічого.

ПОСЛАЙТЕ ТОЧНІ ЗВІТИ ДО ЧАСОПИСІВ.

Завдадець теж пригадуємо, щоб кожна з наших організацій і всі, що беруть участь в цій кампанії та збирають передлату і пресоный фонд на наш часопис, прислали відтак точні звіти так фінансові, як і про перебіг кампанії на місцях.

посилати списки передлатників і жертвodawців до кожного часопису і журналу зовсім окремо. Про перебіг кампанії давайте коротенькі, але річезві звіти, бо це потрібне не тільки для зареєстрування вашої праці на місцях, але для прикладу й науки другим, а часом і самим собі на майбутнє.

ЩО ДІЄТЬСЯ НА КРЕСАХ.

Просто не хочеться вірити в те, що тепер діється на українських землях під Польщею, на так званих кресах. Кров стигне в жилах, коли читаєш в газетах про звірства польської поліції над мирним, безборонним українським населенням. Не хочеться вірити в щось подібне, — але коли про це говорить посол в Варшавському союмі самий шляхтич і коли про це пише "Роботник", орган самих польських соціал-зрадників, то мимоволі мусиш погодитися з тим, що то страшна дійсність.

Білоруський посол Тарашкевич на засіданні Союму з фактами в руках доказує польській шляхті, що поліція на кресах застрелює годки під нігті арештованим селянам, розчавлює лещатами груди селянкам, а у відповідь на це оскандалила шляхта кричить: "Цего ще мало!"

А ось "Роботник", орган П.П.С.-овців містить статтю про східні креси, про терор поліції над селянством, яку польська шляхта тепер переоборює в найновішій системі американськй гвери, що стріляють, як кулемети.

Ось що пише "Роботник": "Уряд забуває про свої обов'язки щодо до кресів, зводиться до урегулювання просто фатальних відносин у цих краях. Креси чекають, але не можуть дочекатися. Шкоди зробила поліція? Вона перенумерувала населення. Кожна людина одержала своє число. Немає селянина в прикордонній смузі, а є тільки такте число".

Далі "Роботник" наводить зразки скарг населення. В одній скарзі повідомляється, що польській вимагають, щоб та чи інша дівчина їм піддалася. Інакше вони "шиють діло". В іншій наводяться факти знущання з доданими лікарськими свідченнями. Далі йдуть такі звіти 7-літньої дитини:

"До нашої хати прийшли воляки. Побили батька, потім взяли мене до клуні, роздлагали мене й били по п'ятах. Потім мене в постеруночку держали мене там 2 доби, не давали їсти, кілька разів затикали мені рота, кидали об поміст, сідали на мене й били нагайками по п'ятах. Після цього написали якийсь папір і наказали прикласти до нього пальці, бо писати я ще не вмію".

Фарисейство, демагогія і бльші нічогі. Тутут скаже дати (якщо скаже), а шляхта не дасть. Дасть варшавський уряд, то все розсудять місцеві влади. А селянам, якщо ті посміються домагатися, будуть стромляти годки під нігті, розчавлювати груди лещатами жінкам, насилувати молодітків. Бо така кровожадна польська шляхта. Бо шляхта чує, що пануванню її наближається кінець і хоче насолодитися кровю працюючих. А культурний світ дивиться на це і "великодушню" мовчить.

ПОБОЖНІ ДІЛА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ ЕПИСКОПІВ І КАНОНІКІВ.

ОТВЕРТИЙ ЛИСТ П. КАРМАНСЬКОГО ДО ЙОСАФАТА КОЦИЛОВСЬКОГО, УКРАЇНСЬКОГО ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО ЕПИСКОПА В ПЕРЕМИШЛІ.

Відомий український поет і діяч Петро Карманський, який тепер знаходиться в Бразилії, оголосив в українських часописах отвертого листа до українського греко-католицького єпископа в Перемишлі Йосафата Коциловського. Лист цікавий, що й казати.

П. Карманський дуже близький товариш єпископа Йосафата Коциловського, був разом з ним на римських богословських студіях, отже добре його знає. Свого листа до єпископа він так і починає:

"Вибач давній Друже, з яким я пережив чимало сердечних хвиль в літах, коли ми ще були молодими". А що тепер той єпископ, як і всі інші греко-католицькі єпископи, що на розскажаних сповняють волю і піддаються повній контролі і розпорядженню президента польської ре-

рєска, вашого побільшого друга, теж радикала (ворога духовенства) висинили мені надто до справу і Ваше мислю. І саме тому, що я знав Вас краще ніж хто другий, в яви в обору Вашу нацидатуру на єпископа, бо сподівався, що людина, яка пережила все — ДІВЧАТАМИ, ГУЛЯНКАМИ, БАЛЯМИ ПОЧИНАЮЧИ, А НА НЕВІРСТІ КІНЧАЮЧИ — навернувшись, зможе бути вирозумним пастирем і поведе наше духовне стадо до поступу, буде вилити в наше заскорузле духовенство духа модерного життя і національної обнови. Але я сильно помилався. І мій обов'язок українця звернути Вашу увагу на теперішні Ваші промахи, якщо не злочини перед нашою.

"Камо грядеши?" — питаю Вас в обличчя всего нашого народу. Куди веде те повірене Вам стадо у хвилі, коли рішення наше питання бути й не бути? Хіба Вашого лиша не печуть ще й сьогодні ці образи, які кинули нам, українським богословам, а очі зараз після вступлення на престол папи П'я Хі Хіба Ви забули не топтання по нашій душі українських богословів в Римі наших наставників, римських єзуїтів? Хіба Ви не добували, що Рим вважає нас чимсь гіршим ніж протестанти, цілою душею ненавидить тільки тому, що ми не латинники? І чого Ви всею силою пхаете наш нарід — і то в хвилі, коли Польща намагається затерти слід по наших істнуванню — в кітї латинства, а тим самим в кітї польщеня? Я не дивуюсь оперетковому єпископу Станіславову, який Риму не знає; та Ви могли аж надто добре політику римського престолу пізнати! І чого Ви йдете сапо слідами опереткового Кир Григорія?"

А ще далі розповідає Карманський тому єпископові, про діла його брата в Бразилії і про "славних каноніків" таке: "Канон-б Ви мали змогу подивитися на руїну, яку представляє воно Ваш брат Філарій в Бразилії, колишній гуляка, який попав у не своє місце, Вам кров у жилах стаялася-б і Ви були-б останнім, який проти цєлєбату священників протєставав. Та Ви чего не знаєте, а Ваші доданики, Вам на вєрній канонік, накто вже в життю зазнали "жестейших слабостей", щоб бути збідними до скандалів. Вони й на світських становищах мабуть були-б "порядними". Та не кожному до в юних літах сказати: "Auch ich war in Arkadien geboren".

Оттакі то "побожні" діла греко-католицьких єпископів і попів, матко боска ченстоховська і ти Йосафате Куцивчуну. А ми гіршіні думали, що українські греко-католицькі єпископи, це собі звичайні прєподобні йолопи, що дослужили єпископства за те, що справно пудували патинки кня-

"БЕЗРОБІТНІ" НА ЗАКІНЧЕННЯ СЕЗОНУ.

В суботу, 23. травня вєчером відіграється останнє представлення в Укр. Роб. Домі в Виньпегу в цьому сезони. До осєдні більше представлєнь не буде. Драмгурток, який так завзято працював від 11. жовтня 1924 року й-до цього часу, ввєрну на закінчення драму з робітничого життя т. М. Ірчана "Безробітні". В драмі малюється розпучливе життя робітників в часі безробіття і як той тяжкий час і положєння робітників і робітничі використанняють різні пивки — шинкери та властители домів розпусти.

По за своїм глибоким і зворушаючим змістом, драма написана, як і кожна Ірчанова драма, зрозумілою мовою, а це вже справа аматорів, щоб глядачі дивилися на ту драму, як на своє власне положєння в капіталістичній системі. Аматори Драмгуртка при Укр. Роб. Домі вибрали були на закінчення сезону комєдію, але відтак своє рішення переувчили і рішили закінчити сезон прекрасною повчачою драмою з робітничого життя. Як відомо всім тим, що вчашали на вистави Укр. Роб. Дому в цьому сезони, наші драматичні сили ший час, за малими витками, ставили штуки серйозні, повчачі і, оскільки це було можливим, штуки, в яких малювалося життя та боротьба працюючих і та кривда, яку їм заподіяла тепєршнє капіталістична система. Пригадати тільки такі драми, як "Сирітка Хася" та "Сатана" — Я. Гордіна і "Дванайть" і "Родина Штїтгарів" — Ірчана; "Казка старого млина", "Верховинці", "Личарі абсурду", "Суєта", "Безталанна", "Жидівка вєрєстка" і ин. Після такого репертуру закінчити сезон якою небув дурнькою комєдією лишилося-б таке почуття, як

ЦАРСЬКІ ПАЛАТИ СЕЛЯНАМ.

Була колись велика російська імперія і був у неї цар. Миколою він називався. Не дуже то він на царя надавав, але хто там його питав, чи він хоче бути царем, чи ні? Або коли хто людей питав, чи люде хочуть його, чи ні? Так от був собі той цар, "вєся Россин господар" і не стало його. Зате після него осталося дуже багато його, царських палаців. Величезний палац в Ленінграді, такий самий в Петєргофі, ще більший в Царському сєлі, в Гатчині, в Криму, на Кавказі. Дуже багато палаців мав цей вирогад російських царів.

І що-ж тепєр з ними сталося? Ось що: в Ленінграді з царської Зимової Палати зроблено музей. В нему є великий відділ — музей історії революції російської і французької. З петєргофського палацу те-ж зроблено музей. Там показують, як царі колись жили. Всім людем показують.

З царського сєла радянська влада віддала незаможним з'їзди робітників, сєлянських і червоноармійських депутатів, або з'їзди рад. Там відбуваються з'їзди Комуністичного Інтернаціоналу. Там в квітні цєго року відбувалися наради Сєлянського Інтернаціоналу. А російську царську палату в Левадії, в Криму, радянська влада віддала незаможним сєлянам на лікування своїх хорих та на відпочинок перепрацюваним.

В царських палахах у Криму, де колись жили й гуляли царі з своїми прихвостнями та льоками, бенкетували з старцем божим Распутіном, там, куди сєлянин не міг і мріяти поїсти, радянський сєлянин-незаможник може тепєр полїкуватися від пережого ї ї хороб.

Коли раніш лікувалися там тільки царська родина, то тепєр цілий рік там лікуватимуться незаможники й сєдєняки.

Перша партія хорих сєлян мала вїхати в колишню царську палату у Ливадію 13. травня на 1 1/2 місячний рєчєницє. Із України поїде 48 сєлян, а з усього Союзу понад 500 осіб. На другий рєчєницє поїдуть інші сєляне.

Все утримання, лікування та переїзд безплатний. В колишніх царських кримських палахах цілий рік житимуть справжні господарі, що на їхні кошти будувалися ці палати.

Великі жертви, що принесли сєляне 1917 року, захищаючи революцію, не загинули марно. Незаможник разом з сєдєняком просто від чєпї і ціпа піде по черзі лікуватися. Все те, про що він колись міг тільки мріяти — тепєр має.

Ну і як-же українським жовтоблатникам по цей бїк океану не класти радянську владу? Де-ж хто вигадає, щоб хлоп, простий хлоп, який колись був наймитом, нині в царських палахах відпочивав, а Петєлюрові-ці Петєрушевичові міністри торгували яйцями, продавали шифарти?! Отже таке сталося.

"РОБОТНИК" СКАРЖИТЬСЯ.

Пепєсєвський "Роботник", пишучи про англо-радянську профспілкову угоду, скаржить ся на позицію англійських профспілок, що ведуть переговори про єдиний фронт з комуністами.

Твори Стефаніка на мові єспєранго.

— В єспєрантськїм місячнику "Literatura mondo" (Літературний світ) за берєзєнь 1925 р. вміщено дві новєлі Стефаніка, перекладєні на єспєранто О. Кузьмоу: "Malutilo" (Шкода) і "Blua libreto" (Синя книжечка). До перекладів додана коротєнька рїчєва замітка про Василя Стефаніка.

Віновляйте перєлату на "Укр. Роб. Вістї"!